

ASPEKTE VAN DIE KORTKUNS

VAN

ABRAHAM H. DE VRIES

deur

Willem Petrus van der Merwe

Voorgelê ter vervulling van 'n deel
van die vereistes vir die graad

MAGISTER ARTIUM

in die Fakulteit Lettere en Wysbegeerte
(Departement Afrikaans)

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

Junie 1983

VOORWOORD

Hiermee gaan my opregte dank aan my promotor, doktor P.H. Roodt, maar veral professor Elize Botha wat - voor haar vertrek UNISA toe, en dus so te sê vir die volle duur van my navorsing - my studieleier was en rigting aan my studie gegee het. Dit was n voorreg om aan haar vormende invloed onderwerp te wees.

My hartlike dank ook aan:

- my vrou, Annette, vir haar geduld en die tik van die verhandeling;
- Drienie vir haar hulp met die deurlees daarvan;
- Henk Wijbenga vir sy hulp met die vertaling van die opsomming;
- Mej. Rita Badenhorst van die Merensky-biblioteek vir haar vriendelike hulpvaardigheid by die opspoor van resensies en artikels;
- SENSAL vir die resensies van Bliksoldate bloei nie en Die uur van die idiote en
- Die Universiteit van die Noorde vir die navorsingstoekening.

As belydende Christen, moet ek ten slotte God dank vir die krag en die leiding wat ek van Hom ontvang het om hierdie werkstuk te kon voltooi.

INHOUD

		bladsy
HOOFSTUK 1	Inleiding	1
1.1	Terreinafbakening	1
1.2	Werkwyse	5
1.3	Teoretiese grondslag	6
HOOFSTUK 2	Beginpunte	9
2.1	Die patroon in <u>Hoog teen die heuningkrans</u>	9
2.2	Die verteller in "Alles vir die klein dingetjies"	14
2.3	Die verteller in "Die rooi vaas"	16
2.4	Die verteller en sekere aspekte van tyd in <u>Hoog teen die heuningkrans</u>	19
HOOFSTUK 3	Groeipunte Sestig toe	22
3.1	<u>Verlore erwe</u> (1958)	22
3.1.1	Inleidend	22
3.1.2	Die vertellersperspektief in "Geld wat krom is"	23
3.1.3	Suggesie in "n Kloof soos Varingkloof" en "Pêrels voor die swyne"	26
3.2	<u>Vetkers en neonlig</u> (1960)	30
3.2.1	Inleidend	30
3.2.2	"Die turksvyrant"	32
3.2.3	"Die gusooi"	33
3.2.4	"Skoenemaker, diepe water"	37
3.2.5	"Die matras"	40
3.2.6	"Vader en seun"	42

HOOFSTUK 4	Sestig en daarna	47
4.1	<u>Dubbeldoor</u> (1963)	47
4.1.1	Inleidend	47
4.1.2	"n Bietjie pyn"	50
4.1.3	"Die moeder"	55
4.1.4	"Brood: variasie op n tema"	59
4.1.5	"Stamme vir die ruimte"	61
4.2	<u>Vliegoog</u> (1965)	69
4.2.1	Inleidend	69
4.2.2	"Vlieë soek nie"	75
4.2.3	"Jy moet jou by kry voor die kanon skiet"	79
4.2.4	"Stasie"	86
4.2.5	"Huisbesoek van n grapjas"	93
4.3	<u>Twee maal om die son</u> (1969)	98
4.3.1	Inleidend	98
4.3.2	"Kort verhale in die eerste persoon"	99
4.3.3	"Terug na die natuur"	104
HOOFSTUK 5	Van n dorp in die Klein Karoo	109
5.1	<u>Dorp in die Klein Karoo</u> (1966)	109
5.2	<u>Briekwa</u> (1973)	112
5.3	<u>Bliksoldate bloei nie</u> (Twee)	123
HOOFSTUK 6	Konsolidasie	132
6.1	Inleidend	132
6.2	"Raam"	133
HOOFSTUK 7	Slotoordeel	140
BIBLIOGRAFIE		144
OPSOMMING		153
SUMMARY		155